

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Agder Energi Produksjon AS
Serviceboks 603
4606 KRISTIANSAND

OLJE TOLDALSVØD

NVE 200200287-36
S.beh.: 1 KTV ANH
23 .12. 2004
Arkivkode: 911-511.9
Sek.kode: 020.B
TE dato/sign.: 03.01.05 ANH

Deres ref

Vår ref
02/797-14

Dato
22 DES 2004

Tillatelse til nedlegging av Kolstraumfjordmagasinet i Uldalsvassdraget i Aust-Agder

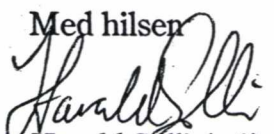
Ved kongelig resolusjon av 3. desember 2004 er bestemt:

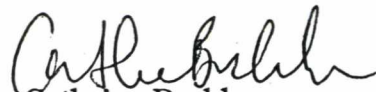
1. I medhold av lov av 14.12.1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer gis Agder Energi Produksjon tillatelse til å legge ned reguleringen av Kolstraumfjorden i Uldalsvassdraget i Birkenes og Froland kommuner i Aust-Agder på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 3. desember 2004.
2. Manøvreringsreglementet for Uldalsvassdraget gitt ved kgl.res. av 01.08.1969 endres i tråd med ovennevnte tillatelse.

./.

Vedlagt følger kopi av departementets bemerkninger i kgl.res. av 3. desember 2004.

Med hilsen

Harald Solli (e.f.)
avdelingsdirektør

Cathrine Brekke
førstekonsulent

Kopi med vedlegg: - NVE (retur av saksmappe)

III Høringsinstansenes merknader

Olje- og energidepartementet har sendt NVEs innstilling på høring til berørte kommuner, fylkeskommunen og Miljøverndepartementet.

Froland kommune har i brev av 02.02.04 følgende merknad:

"Froland kommune observerer at NVE i sin innstilling til nedleggelse av Kolstraumsfjorden har tatt minimalt hensyn til høringspartenes uttalelser.

Froland kommune synes dette er beklagelig når flere av høringspartene gir samme klare signal for et videre vannregime i Kolstraumsfjorden."

Birkenes kommune har i telefonsamtale den 16.02.04 opplyst at kommunen ikke har ytterlige merknader i saken.

Aust-Agder fylkeskommune har i brev av 19.01.04 følgende merknad:

"Aust-Agder fylkeskommune viser til tidligere uttalelse av 18.10.02 om at fylkeskommunen ikke vil motsette seg at søknaden om endring av vassdragskonsesjonen for Uldalsvassdraget fra 1957 blir imøtekommet.

Vi viser imidlertid spesielt til at vi ønsker fornyet vurdering av behovet for å rive den store frittliggende murte steinpillaren. Ut fra kulturminnehensyn er det ønskelig at denne blir bevart, om nødvendig etter reparasjoner/vedlikehold. Den utgjør et viktig fysisk minne fra tømmerfløtingen som var en viktig del av tidligere næringsaktivitet i vassdraget."

Miljøverndepartementet har i brev av 15.12.03 uttalt:

"Vi har ingen merknader til NVEs innstilling."

IV Olje- og energidepartementets merknader

Bakgrunn

Kolstraumsfjorden ligger i nedre del av Uldalsvassdraget som er en sidegren i Tovdalsvassdraget. Uldalsvassdraget er regulert. Hanefoss kraftstasjon har en midlere årlig produksjon på 116 GWh. Det er etablert følgende seks reguleringsmagasiner: Høvringen (8 m), Vikstølen (16 m), Ljosevatn (3 m), Kolstraumsfjord (2,72 m), Hanefoss (8 m) og Eptevann/Homstølvatn (21,4 m og 11,5 m). De fem første ble etablert i medhold av konsesjon gitt 22.03.1957 og det siste i medhold av konsesjon gitt 01.08.1969.

Kolstraumfjordmagasinet har i begrenset grad vært benyttet som reguleringsmagasin. Etter 30 års drift var ikke lenger dammen tidsmessig, blant annet fordi den ligger avsides uten vegforbindelse og lukene er vanskelige å regulere. Dammen tilfredsstilte heller ikke kravene til sikkerhet. I brev av 4.12.1990 aksepterte NVE at rehabilitering av dammen kunne utsettes inntil videre, forutsatt at lukene i dammen sto åpne.

I brev av 03.03.1999 underrettet NVE konsesjonæren om at det enten måtte søkes om ny tillatelse til å regulere Kolstraumfjordmagasinet fordi dammen hadde vært ute av drift i over 5 år, eller søkes om å legge ned reguleringen. Agder Energi Produksjon (AEP) valgte å søke om nedlegging.

AEP er et heleid datterselskap av Agder Energi AS. Agder Energi AS ble vedtatt opprettet i juni 2000 som en fusjon av Aust-Agder Energi AS (tidligere Arendal kommunale elektrisitetsverk og Agder Energi), Kristiansand Energiverk AS og Vest-Agder Energiverk DA. Selskapet eies i dag av de 30 kommunene i Agder med 54,5 % og Statkraft med 45,5 %.

Søknaden

AEP søker i brev av 13.03.02 om at Kolstraumfjordmagasinet, som har en reguleringshøyde på 2,72 m mellom laveste regulerte vannstand (LRV) på kote 158,18 og høyeste regulerte vannstand (HRV) på kote 160,9, tas ut av bruk som reguleringsmagasin og nedlegges.

Den omsøkte planen går ut på å bygge en fast terskel straks ovenfor dagens reguleringsdam. Terskelen får et overløp på kote 159,28, dvs. 110 cm over dagens LRV eller 162 cm under dagens HRV.

Den gamle damkonstruksjonen med bruforbindelse og rekkverk opprustes og beholdes, men dagens luker og stålkonstruksjon demonteres og transporteres bort.

NVEs innstilling

NVE anbefaler at det gis tillatelse til å legge ned reguleringen av Kolstraumfjordmagasinet og at reguleringsdammen blir erstattet med en terskel som omsøkt. NVE tilrår at det settes som vilkår for dette at NVE senere kan gi pålegg om at høyden og formen av terskelen skal endres dersom det viser seg at det kan være gunstig.

Olje- og energidepartementets vurdering

Det følger av vassdragsreguleringsloven § 21 nr. 2 at nedleggelsen av et reguleringsanlegg krever tillatelse av Kongen. Etter lovens § 21 nr. 3 følger det at regulanten kan pålegges vilkår ved en nedleggelse for å avverge fare og skade for omgivelsene ovenfor og nedenfor anlegget.

Etter Olje- og energidepartementets oppfatning må loven forstås dithen at det skal gis tillatelse til nedleggelser med mindre det er særlige grunner som taler i mot og disse ikke kan avbøtes ved å sette vilkår for nedleggelsestillatelsen. En slik forståelse er i tråd med bestemmelsen om nedleggelse av vassdragsanlegg i vannressursloven § 41.

I likhet med NVE vil departementet tilrå at det blir gitt tillatelse etter vassdragsreguleringsloven til å legge ned reguleringen av Kolstraumfjorden og at reguleringsdammen blir erstattet av en fast terskel med høyde 110 cm over nåværende LRV.

Manøvreringsreglementet fastsatt ved kgl.res. 01.08.1969 tilrås endret tilsvarende.

NVE har forutsatt at det blir satt som vilkår for nedleggelsestillatelsen at NVE senere kan gi pålegg om at høyden og formen på terskelen skal endres dersom det viser seg å være gunstig. Departementet slutter seg til dette vilkåret som etter departementets syn tar hensyn til de høringsinstansene som har vært kritiske til valg av terskelhøyde. Når det gjelder den store frittliggende murte steinpillaren, viser departementet til at NVE har anbefalt at vurderingen av om denne må fjernes kan tas i forbindelse med detaljplanleggingen. Departementet slutter seg til dette.

Departementet slutter seg for øvrig til NVEs merknader.